

Dosarul nr. 2ra-565/20

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) S. Daguța

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu

ÎNCHEIERE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Stela Sandu în
interesele lui Odobescu Ghenadie,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ghenadie
Odobescu împotriva Inspectoratului Național de Patrulare și Ministerului Justiției
cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție,
împotriva deciziei din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 20 aprilie 2018, Odobescu Ghenadie a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Inspectoratului Național de Patrulare și Ministerului Justiției cu privire
la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție.

În motivarea acțiunii, Odobescu Ghenadie a menționat că la data de 31 martie
2017, de către agentul constatator din Cadrul Inspectoratului Național de Patrulare
Bălți a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenția prevăzută de art. 236
alin. (3) Cod contravențional, fiind sancționat cu 40 de unități convenționale și
5 puncte de penalizare.

Prin hotărârea din 28 iunie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a
respins contestația depusă împotriva procesului-verbal și deciziei agentului
constatator din 31 martie 2017.

Prin decizia din 23 august 2017 a Curții de Apel Bălți, a fost admis recursul
declarat, s-a casat hotărârea din 28 iunie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și
s-a restituit cauza la rejudecare în aceiași instanță.

Prin hotărârea din 06 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a
fost admisă contestația și s-a anulat procesul-verbal și decizia agentului constatator
din 31 martie 2017, cu încetarea procesului contravențional din lipsa faptului
contravenției, iar prin decizia din 07 martie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost
respins recursul declarat de agentul constatator ca fiind depus tardiv.

Reclamantul a invocat că prin acțiunile ilegale ale agentului constatator, i-au fost cauzate stări de frustrare care în consecință au dus la suferințe psihice, fapt ce impune solicitarea prejudiciului moral.

A solicitat Odobescu Ghenadie încasarea în mod solidar de la Inspectoratul Național de Patrulare Nord și din contul bugetului de stat a sumei de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, încasarea sumei de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate la examinarea cauzei contravenționale și încasarea sumei de 1 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică pentru examinarea litigiului în cauză.

Prin încheierea din 04 decembrie 2018 a Judecătoria Bălți, sediul Central, s-a strămutat cauza spre examinare la Judecătoria Chișinău (f.d. 57).

Prin hotărârea din 25 aprilie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Odobescu Ghenadie.

S-a încasat de la Inspectoratul Național de Patrulare a Inspectoratului General de Poliție în beneficiul lui Odobescu Ghenadie suma de 800 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin tragerea ilicită la răspundere contravențională, suma de 1 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică acordată în cauza contravențională și suma de 78,3 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică acordată în litigiul în cauză.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de Odobescu Ghenadie a fost respinsă.

Prin decizia din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Sandu Stela în interesele lui Odobescu Ghenadie, s-a admis apelul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare, s-a casat hotărârea din 25 aprilie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Odobescu Ghenadie.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că reclamantul Odobescu pretinde de la Inspectoratul Național de Patrulare repararea prejudiciului material și moral cauzat în rezultatul tragerii ilegale la răspundere contravențională.

Astfel instanța de apel a conchis că Inspectoratul Național de Patrulare împotriva căruia au fost înaintate pretenții, de fapt este pârâtul necorespunzător, la caz organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.

Or, legiuitorul a indicat expres care sunt organele, acțiunile cărora cad sub incidența Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, respectiv, printre aceste organe nu se regăsește instituția agentului constatator.

La 16 ianuarie 2020, Sandu Stela a declarat în interesele lui Odobescu Ghenadie recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Recurentul Odobescu Ghenadie, în motivarea recursului a menționat că

persoana care nu a comis nici o contravenție și care a fost atrasă ilegal la răspundere contravențională cu aplicarea sancțiunii contravenționale, fiind impusă prin decizia agentului constatator la plata mijloacelor bănești cu titlu de amendă, a suferit psihic și i s-a cauzat prejudiciu moral.

De asemenea, recurentul a reiterat că instanțele de judecată nu au ținut cont de cele invocate în cererea de chemare în judecată cu referire la suferințele psihice suportate în urma acțiunilor ilegale ale organelor de stat și nu au acordat apreciere prevederilor legale aplicabile speței.

Or, la caz, răspunderea agentului constatator include repararea prejudiciului material și moral, cât și compensarea cheltuielilor suportate la restabilirea și apărarea drepturilor și intereselor sale legale încălcate de către agentul constatator.

La 24 februarie 2020, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, însă date referitor la recepționarea de către intimat a cererii de recurs, la materialele cauzei lipsesc.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 26 noiembrie 2019, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 16 ianuarie 2020, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 24 februarie 2020 în adresa intimaților a fost expediată copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs.

Prin referința din 20 martie 2020, Inspectoratul Național de Patrulare a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate

în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Sandu Stela în interesele lui Odobescu Ghenadie nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Sandu Stela în interesele lui Odobescu Ghenadie.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari